

maa arbejde i daarlige og usunde Arbejdslokaler. Der gøres vel en Del derfor; gennem Fagforeningerne bestræbe vi os jo for at bedre Forholdet, skaffe mere Lys og mere Luft og mere taalelige Forhold i Arbejdslokalerne. Men Forholdene ere jo langt fra at være ideale endnu, og Forholdet er jo dette, at Tusinder af disse brystsyge maa arbejde Dagen lang i daarlige Lokaler, hvor der er daarlig Luft og Støv, og hvor mange Gange de allersimpleste Renlighedsforanstaltninger ikke blive overholdte. Derfor er det ganske klart, at naar Dødsfaldene her i Landet af Tuberkulose andrage ca. 6,000 om Aaret, hvoraf en forholdsvis stor Del findes mellem Arbejderne, mellem den fattige Befolkning, saa er det klart, at naar man skal gøre noget for denne Sag, nytter det ikke noget at bygge et stort Palads til 700,000 Kr., saaledes som det, der er bygget ved Vejle, og saa sige til Befolkningen: Her kunne I komme og faa Helbredelse, naar I kunne give fra 6—10 Kr. om Dagen, og naar I foruden dette kan betale alt ekstra, hvad der ellers løber paa, naar I i det hele have noget over 1,000 Kr. disponible til at bekoste paa jeres Helbredelse. Det have disse Samfundsklasser ikke, og for dem vil denne Anstalt staa som en lukket Anstalt, for dem vil Haabet være ladt ude. Derfor staaer det for mig saaledes, at skal der gøres noget for denne Sag, bør det gøres paa den bredeste Basis, saa at vi kunne naa at faa selv de allerfattigste med. Men det staaer for mig ogsaa saaledes, at skulle vi frem paa denne Vej, paa denne brede Basis, kunne vi kun naa det ved at gøre Tuberkulosen til Genstand for vederlagsfri Behandling, ved at lade Staten og Kommunen bekoste Helbredelsen for alle de syge, som kunne helbredes og tage alle de Sikkerhedsforanstaltninger over for de særlig smittefarlige syge, som der kan tages.

At foranstalte vederlagsfri Behandling i Lighed med, hvad der sker for Difteritis, Tyfus og lignende Sygdomme, fuldt ud, som det gøres ved disse Sygdomme, lader sig vel næppe gøre. Vi mangle i denne Henseende Statistik over Antallet af de syge, der komme i Betragtning, dels som helbredelige, dels som særlig smittefarlige. Alene af den Grund vil det være ønskeligt og vigtigt, at man gik frem i denne Sag med smaa Skridt. Men desforuden er der jo ogsaa det ejendommelige ved Tuberkulosen, at et Menneske kan gaa og bære paa denne Sygdom gennem mange Aar, og hvis Sygdommen skulde optages fuldt ud til vederlagsfri Behandling saaledes

som de øvrige Sygdomme, vilde man nemt komme dertil, at det vilde blive en Livsforsørgelse for alle de tuberkuløse, og det vilde ikke være Mening, og vilde vel heller ikke være overkommeligt for det offentlige endnu. Derfor har jeg med den Ændring, jeg har stillet til Lovforslaget foreslaaet, at Sagen lægges over i Kommunalbestyrelsernes Hænder, og jeg har stillet denne Ændring saaledes, at det er muligt for Kommunalbestyrelserne at komme smaat ind paa denne Sag, saa at de kunne prøve sig frem og lidt efter lidt udvide Virksomheden, eftersom vi faa Erfaring paa dette Omraade.

Jeg har endvidere gjort den Begrænsning for de tuberkuløse brystsyge, at deres Indlægnings Tid ikke maa udstrække sig over et Tidsrum af 4 Maaneder, den Tid, som Lægerne anse for passende for at se, om vedkommende kan helbredes eller ej. Sagen er jo den, at hvis Tuberkulose ikke kan helbredes i Løbet af 4 Maaneder, helbredes den meget vanskelig. Skulde det imidlertid nu ske alligevel, maatte efter min Mening Kommunalbestyrelserne kunne forøge denne Tid, yde indtil andre 4 Maaneder, hvis de første 4 Maaneder ikke vise sig tilstrækkelige; men jeg tror alligevel, at det er heldigt at sætte Grænsen der. Som ærede Medlemmer ville se, staaer der i mit Ændringsforslag, at de syge kunne indlægges til en vederlagsfri Behandling paa dertil indrettede offentlige eller private Anstalter. Under offentlige Anstalter har jeg ment Hospitalerne, hvor man maatte kunne oprette særlige Afdelinger for lungetuberkuløse Patienter. Men hvis denne Sag, som jeg tror, og som jeg haaber, med Tiden og som Aarene gaa, vilde tage et større Omfang, vilde det være ret vanskelig at skaffe Plads paa Hospitalerne dertil; man vilde kunne risikere, at Hospitalerne, Sygehusene, som allerede nu ere godt belagte og meget benyttede, bleve overfyldte. Jeg har derfor foreslaaet tilige, at denne Behandling ogsaa kunde finde Sted paa private Anstalter. Navnlig denne Sygdom kunde egne sig til at blive behandlet der, idet det, som tidligere fremsat af mig, væsentlig drejer sig om god Kost, frisk Luft og passende Tilsyn, og dette vilde nok kunne skaffes til Veje paa Anstalter, paa Hjem, et Slags Sygehjem, der kunde oprettes rundt omkring, hvor Betingelserne vare derfor. Hvis det viser sig at knibe med Pladsen for disse Patienter, vil der sikkert rundt omkring i Landet, overalt hvor der er Betingelser derfor, overalt hvor Luften er saaledes, at